

P+
SPECIAL
Jaargang 16
Week 27 | 2018

Lesley van Noort,
Green Factory

Avans bundelt
Nederlandse
hogescholen

200.000 studenten leren Global Goals

200.000 studenten leren Global Goals

Takkenschaar voor hazelnootpluk

Lieske Visser is niet alleen een van de drie studenten die het onderzoek deden naar de manier waarop de SDG's in het hoger onderwijs geïntegreerd kunnen worden. Ze stelt ook nieuw gereedschap voor om het werk in de hazelnootpluk in Turkije te verlichten. Met een speciale tang kunnen takken omlaag worden gebogen, zodat mensen niet hoeven te plukken en te trekken tegelijk. Daarmee geven Lieske en twee andere medestudenten invulling aan SDG 8: fatsoenlijke banen en economische groei. De studenten ontwikkelden de schaar in samenwerking met een producent van gereedschappen.

Lesley van Noort (op de cover) werkte met drie andere studenten een plan uit voor SDG 11: duurzame steden en gemeenschappen. Verse groente telen aan de muren van een binnenplaats van een restaurant in de stad.

Acht Nederlandse hogescholen leveren straks niet minder dan 200 duizend studenten per jaar af die zich tijdens hun studie verdiept hebben in het praktisch toepassen van de Sustainable Development Goals (SDGs) van de VN. Avans Hogeschool in Noord-Brabant onderzocht het afgelopen jaar de kansen. In korte tijd sloten zeven andere hogescholen zich bij het initiatief aan. De SDGs zorgen voor zoveel enthousiasme bij directies, docenten en studenten dat van een duurzame doorbraak in het hoger onderwijs gesproken mag worden. Eindelijk.

Kort voor de eeuwwisseling ontstond al een organisatie van docenten, die duurzaamheid in het onderwijs een plek wilde geven. Dat moest, vonden de leraren. Er kwamen later ook groepjes studenten, die groene initiatieven ontplooiden om zo het onderwijs fundamenteel te verduurzamen. Dat was hard nodig, vonden ook deze voortrekkers. Er is ondertussen met veel geduld, geduw en getrek zelfs een systeem met sterren ingevoerd om duurzaamheid in het hoger onderwijs te verankeren. Maar toch. Het is bij elkaar niet meer dan een roze laagje glacé over de koek van het traditionele onderwijs. Wat ontbrak was echt enthousiasme onder de brede groep van studenten op hbo-instellingen. Door de vele praktische toepassingen die de Sustainable Development Goals (SDG's) van de VN bieden, lijkt er nu eindelijk sprake te zijn van een doorbraak. Dit keer licht iedereen spontaan. Directies, docenten en studenten. Het 'moeten' is 'willen' geworden.

En dat is heel snel gegaan. De duurzame doelen zijn nog niet zo oud. Zou het mogelijk zijn ze te integreren in de curricula van het onderwijs? Met die opdracht gingen de afgelopen vijf maanden drie studenten van Avans aan de slag: Anouk van Bussel, Joost Vermeer en Lieske Visser, onder begeleiding van docent Kees van Kaam en lector Marleen Janssen Groesbeck.

De resultaten van dat onderzoek zijn veelbelovend. De SDG's kunnen het hoger

beroepsonderwijs concreter maken, is een van de conclusies. Docenten worden bewuster van de thema's en de manieren waarop duurzaamheid praktisch gemaakt kan worden. De SDG's dragen bij aan de vorming van kritische en verantwoordelijk studenten. Uiteindelijk zorgen de hogescholen voor duurzaam ondernemerschap. Ondertekenaars van andere hogescholen bevestigden deze conclusies. Hogeschool Utrecht stelde: "Docenten kunnen het makkelijk in hun onderwijs inpassen. Je kunt er projecten mee opzetten. Je kunt iets toevoegen aan de relatie met bedrijven waar stages worden gelopen. Je moet er alleen voor zorgen dat er ruimte is, door het urenrooster niet helemaal vol te proppen."

Paul Rupp, voorzitter van het College van Bestuur en lector Marleen Janssen Groesbeck van Avans Hogeschool: "We hoeven de studenten alleen maar te richten. De energie voor de duurzaamheidsdoelen van de VN hoeven we niet op te wekken. Die is er al."

Duurzame studenten overstromen arbeidsmarkt

Het hoger beroepsonderwijs in Nederland telde vorig jaar bijna 450 duizenden studenten. Over enkele jaren wordt de arbeidsmarkt dus overstromd met vele tienduizenden hbo-studenten die weten hoe ze in hun eigen vakgebied aansluiting kunnen maken met de duurzaamheidsdoelen van de VN. Naar verwachting breidt de eerste groep van acht hbo-scholen zich nog uit. Daar wordt dit najaar in de Vereniging van Hogescholen op ingezet.

Dit zijn de totale aantallen studenten van de ondertekenaars van de intentieverklaring.

Fontys Hogescholen	44.000 studenten
Hogeschool Utrecht	36.000 studenten
Avans Hogeschool	30.000 studenten
Hanze Hogeschool	30.000 studenten
Haagse Hogeschool	26.000 studenten
Saxion Hogescholen	26.000 studenten
Van Hall Larenstein	4.000 studenten
Has Hogeschool	3.400 studenten
Totaal	199.400 studenten

Andere grote hbo-instellingen zijn onder andere de Hogeschool van Amsterdam met 43.000 leerlingen en de Hogeschool Rotterdam met 36.000 leerlingen.

Bron: CBS en de hbo-instellingen

“Er is geen altruïsme zonder egoïsme. Als je de wereld wilt veilig stellen voor onze kleinkinderen, dan doe je dat ook voor jouw eigen kleinkinderen.”

PAUL RÜPP, VOORZITTER COLLEGE VAN BESTUUR
AVANS HOGESCHOOL

Het bijzondere is ook dat een van de 17 VN-doelen terugslaat op het onderwijs zelf: Doel 4 is: goed onderwijs. Vooral bedoeld wordt hier dat toegang tot onderwijs voor meisjes ertoe bijdraagt dat de groei van de wereldbevolking zal afnemen. Dat draagt weer bij aan het doorbreken van de cirkel van armoede en de uitputting van natuurlijke hulpbronnen. In het Westen krijgt dezelfde SDG een andere betekenis: wat voor soort mensen willen we dat studenten zijn of worden? Die vraag van de Amerikaanse onderwijsdeskundige Craig Perrier gaat over de doelstelling van het onderwijs zelf. Het zijn immers de studenten van nu die in hun beroepspraktijk geconfronteerd zullen worden met de grote maatschappelijke uitdagingen. Goed onderwijs moet hen daarop voorbereiden, zodat zij succesvol kunnen zijn. Dat heeft later bovendien meerwaarde voor de mkb-bedrijven waarin zij aan de slag gaan. En dat is nog nodig.

Uit een online enquête in 2017 van de MKB Servicedesk onder 600 bedrijven en 250 medewerkers bleek dat er nog veel moet worden gedaan aan de bekendheid van de SDG's in het mkb. Vooral tussen de verschillende branches zijn er veel verschillen. De doelen zijn nog het meest bekend in de zakelijke dienstverlening, waar 46 procent wel eens gehoord heeft over de SDG's en 31 procent precies zegt te weten wat ze inhouden. Bij financiële instellingen zijn de percentages aanzienlijk lager: hier zegt 83 procent nog nooit van de SDG's te hebben gehoord. Dat is opvallend en verontrustend. Juist grote financiële instellingen als banken,

Met oud-premier Jan Peter Balkenende als getuige tekenden acht Nederlandse hogescholen op 27 juni bij Avans Hogeschool in Den Bosch een intentieverklaring om de zeventien Duurzame Ontwikkelingsdoelen in onderwijsprogramma's te verwerken.

pensioenfondsen en vermogensbeheerders beweren juist hun beleid aan de SDG's aan te passen.

Heel mooi synchroon loopt de belofte van de ondernemers om binnen vijf jaar een of meerdere doelen in hun bedrijfsplan op te nemen. Dat is ook zo ongeveer de tijd dat de eerste 'lading' afgestuurde hbo-studenten die kennis over de SDG's direct in de beroepspraktijk kunnen inbrengen.

De wil onder studenten is groeiende, zo bleek uit het onderzoek onder de Avans-populatie. Nu zegt nog 56 procent van de studenten de SDG's niet te kennen. Maar na wat uitleg zegt 42 procent dat ze de doelen wel in hun onderwijspakket willen zien. Van de studenten twijfelt 35 procent nog en 21 procent zegt er geen behoefte aan te hebben. Kunst wordt het daarom voor elke opleiding om een passende SDG te kiezen, om de bezwaren weg te nemen. De studenten stelden als aanbeveling op dat de inpassing op een 'organische' manier in het onderwijs geïntegreerd moet worden. Maar

ook van de overheid wordt een inspanning verwacht. "Zorg dat het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, de Vereniging van Hogescholen en accreditatie-organisaties ook het belang van de SDG's voor het hbo-onderwijs onderkennen." De onderzoekers zouden het een goede zaak vinden als de strategie en beleid voor de ontwikkeling van het onderwijs op de SDG's zou worden afgestemd. ■

Het onderzoek naar inpassing van de SDG's werd uitgevoerd door het Expertisecentrum Sustainable Business van Avans.

Website Avans

- + TEKST MARLEEN JANSSEN GROESBEEK EN JAN BOM
- + FOTOGRAFIE P+
- + ART DIRECTION BUREAU BOUDEWIJN BOER EN STUDIO 10
- + UITGEVERIJ ATTICUS BV
- + WWW.P-PLUS.NL

Hoesje om hals Heineken

Even goed kijken naar de hals van dit bierflesje. Daar zit een extra hoesje overheen. Dit uitvouwbare label voorkomt dat bierdrinkers hun lege bierflesje inleveren met een rietje er in, een sigarettenpeuk, of andere rommel. Daardoor kan Heineken de fles niet meer recyclen. Dat is zonde, want het maken van een nieuw flesje kost veertien liter water, plus energie en grondstoffen. Vier studenten van Avans ontwikkelden deze oplossing in samenwerking met de brouwerij. Ze gaven hiermee een praktische invulling van SDG 12: duurzame consumptie en productie. In totaal stortten 130 studenten zich op de 17 doelen en bedachten in teams oplossingen die ze presenteerden tijdens het congres 'SDG's in Motion'.